

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๓/ว ๙๙

ถึง สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(เฉพาะจังหวัดนครปฐม นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และปทุมธานี)

ด้วยสำนักงานราชบัณฑิตยสภาจะจัดการประกวดการอ่านด้วยภาษาไทยมาตรฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย จังหวัดนครปฐม นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และปทุมธานี ซึ่งการประกวดดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมวันภาษาไทยแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยนักเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศอันดับ ๑ และรองชนะเลิศอันดับ ๒ จะเข้ารับรางวัลในวันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๙ กรกฎาคม ซึ่งในปีนี้จะจัดในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ สถานที่จัดงานซึ่งสำนักงานราชบัณฑิตยสภาจะได้กำหนดต่อไป รายละเอียดการประกวดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชาสัมพันธ์การประกวดการอ่านด้วยภาษาไทยมาตรฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้สถานศึกษาในสังกัดทราบโดยทั่วกัน ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถส่งนักเรียนเข้าร่วมการประกวดได้สถานศึกษาละ ๑ คน โดยส่งใบสมัครพร้อมดีวีดีบันทึกวีดิทัศน์การอ่านด้วยภาษาไทยมาตรฐานไปที่ โครงการ รู้ รัก ภาษาไทย สำนักงานราชบัณฑิตยสภา สนามเสือป่า เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ ภายในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ (กำหนดวันที่ไปรษณีย์ต้นทางลงรับจดหมายเป็นสำคัญ)

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๑๓

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๒๑-๓ ต่อ ๒๑๘

รายละเอียดกิจกรรมประกวดการอ่านด้วยภาษาไทยมาตรฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของสถานศึกษา
ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล^๑

๑. การสมัครเข้าร่วมการประกวด

โรงเรียนที่ประสงค์จะส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวด สามารถส่งนักเรียนได้เพียง ๑ (หนึ่ง) คน โดยส่งใบสมัครพร้อมไฟล์วีดิทัศน์ที่บันทึกการอ่านออกเสียงบทความจากหนังสือ “กวีวิจันท์ศนา ฉบับราชบัณฑิตยสภา” ตามแบบอ่านที่แนบมาพร้อมนี้ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง (ไม่ต้องอ่านเป็นทำนองเสนาะ) บันทึกวีดิทัศน์ที่ถ่ายทำต่อเนื่องมีภาพและเสียงชัดเจน ไม่สั่นไหว ไม่มีการตัดต่อ ไม่ควรแทรกภาพหรือเสียงอื่นใดเพิ่มเติมลงในแผ่นวีดิทัศน์ จำนวน ๒ (สอง) แผ่น ด้วยไฟล์ที่สามารถเปิดได้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ (สมาร์ทโฟน) ทั่วไป เช่น AVI, MP4, VLC, WMV, 3GP, FLV (หมายเหตุ : การบันทึกวีดิทัศน์ควรบันทึกในสถานที่ที่ไม่มีเสียงรบกวน)

๒. วิธีการคัดเลือก

๒.๑ รอบแรก สำนักงานราชบัณฑิตยสภาคัดเลือกจากไฟล์วีดิทัศน์ที่โรงเรียนส่งมาตามรายละเอียดในข้อ ๑. ให้เหลือ ๑๐ (สิบ) คน (นักเรียนผู้เข้าประกวด โรงเรียนต้นสังกัด และครูผู้ฝึกสอนทุกโรงเรียน จะได้รับเกียรติบัตรในฐานะที่เข้าร่วมกิจกรรมการประกวด)

๒.๒ รอบสุดท้าย - นักเรียนผู้เข้าประกวดที่ผ่านการคัดเลือกรอบแรกต้องอ่านออกเสียงบทความจากหนังสือ “กวีวิจันท์ศนา ฉบับราชบัณฑิตยสภา” ตามเนื้อหาที่สำนักงานราชบัณฑิตยสภากำหนด พร้อมเล่าความประทับใจจากการอ่าน ต่อหน้าคณะกรรมการคัดเลือกของสำนักงานราชบัณฑิตยสภาในวันศุกร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยจะกระจายเสียงออกอากาศทางสถานีวิทยุที่สามารถรับฟังได้พร้อมกันทั้ง ๔ ภูมิภาค

- นักเรียนผู้เข้าประกวดที่ผ่านการคัดเลือกรอบแรกในแต่ละกลุ่มต้องมาลงทะเบียนภายในเวลาที่สำนักงานราชบัณฑิตยสภากำหนดและแจ้งให้ทราบเป็นหนังสือ โดยจะบันทึกวีดิทัศน์ผู้เข้าประกวดทุกรายไว้เป็นหลักฐาน

- เมื่อลงทะเบียนแล้วคณะกรรมการจะจัดให้มีการจับฉลากเพื่อเรียงลำดับนักเรียนผู้เข้าประกวด นักเรียนที่มาลงทะเบียนไม่ทันคณะกรรมการอาจใช้ดุลพินิจจัดลำดับให้เข้าประกวดต่อจากผู้ที่จับฉลาก เว้นแต่ผู้เข้าประกวดทั้งหมดได้ประกวดสิ้นสุดลงแล้ว

- นักเรียนผู้เข้าประกวดที่ผ่านการคัดเลือกรอบแรกที่ไม่มาประกวดในรอบสุดท้ายตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด หรือมาลงทะเบียนไม่ทันกำหนดเวลา ถือเป็นสละสิทธิ์

๓. รางวัลและการมอบรางวัล

๓.๑ รางวัล

นักเรียนจะได้รับทุนการศึกษาพร้อมเกียรติบัตรดังนี้

รางวัลชนะเลิศ : ทุนการศึกษา ๑๒,๐๐๐ (หนึ่งหมื่นสองพัน) บาท พร้อมเกียรติบัตร

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ : ทุนการศึกษา ๑๐,๐๐๐ (หนึ่งหมื่น) บาท พร้อมเกียรติบัตร

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๒ : ทุนการศึกษา ๘,๐๐๐ (แปดพัน) บาท พร้อมเกียรติบัตร

(โรงเรียนต้นสังกัดจะได้รับโล่เกียรติยศและครูผู้ฝึกสอนนักเรียนที่เข้าประกวดจะได้รับเกียรติบัตร)

^๑ “ปริมณฑล” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้แก่ นครปฐม นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และปทุมธานี

รางวัลชมเชย ๗ รางวัล : ทุนการศึกษา ๓,๐๐๐ (สามพัน) บาท พร้อมเกียรติบัตร
(โรงเรียนต้นสังกัดและครูผู้ฝึกสอนนักเรียนที่เข้าประกวดจะได้รับเกียรติบัตร)

๓.๒ การมอบรางวัล

นักเรียนผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศอันดับ ๑ และรองชนะเลิศอันดับ ๒ ในแต่ละภาคต้องมารับทุนการศึกษาและเกียรติบัตร พร้อมเล่าตำนานหรือนิทานพื้นบ้านด้วยภาษาไทยถิ่น ณ สถานที่จัดงานวันภาษาไทยแห่งชาติของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ นักเรียนผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศที่ไม่มารับรางวัลพร้อมเล่าเรื่องดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันควร อาจถูกพิจารณาตัดสิทธิ์ในการรับทุนการศึกษา

๔. ค่าเดินทาง

นักเรียนจะได้รับค่าเดินทาง ดังนี้

(๔.๑) นักเรียนผู้เข้าประกวดที่เข้ารอบสุดท้ายและผู้ติดตาม เท่าที่จ่ายจริงแต่รวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๓,๐๐๐ (สามพัน) บาท

(๔.๒) นักเรียนผู้เข้าประกวดที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ รองชนะเลิศอันดับ ๑ และรองชนะเลิศอันดับ ๒ และผู้ติดตามที่เดินทางมารับรางวัลจะได้รับค่าเดินทางตามที่จ่ายจริง แต่รวมทั้งสิ้นไม่เกิน ๓,๐๐๐ (สามพัน) บาท

แบบอ่านรอบคัดเลือก

มาถึงบางอรรถวิโคศ
ไอ้สุธาหนาแน่นเป็นแผ่นพื้น
เมื่อเคราะห์ร้ายกายเราก้เท่านี้
ล้วนหนามเหน็บเจ็บแสบคับแคบใจ

ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น
ถึงสี่หมื่นสองแสนทั้งแดนไตร
ไม่มีที่พสุธาจะอาศัย
เหมือนนกไร้รังเร่อยู่เอยกา

(นิราศภูเขาทอง)

ความหมายของวรรคทอง

วรรคทองบทนี้เป็นตอนที่กวีเดินทางมาถึงตำบลบางอรรถ เมืองนนทบุรี

วรรคทองนี้เป็นบทพรรณนาอารมณ์ความรู้สึกของกวีโดยเชื่อมโยงกับชื่อสถานที่ กวีรำพันว่าในยามที่ตกทุกข์ได้ยากเช่นนี้ ชื่อบางอรรถนี้ยิ่งสะกิดใจให้เศคร่ำยิ่งขึ้น กวีพรรณนาความรู้สึกเจ็บปวดคับแค้นใจในโชคชะตาของตนว่า พื้นแผ่นดินกว้างใหญ่ไพศาลและหนาถึง ๒๔๐,๐๐๐ โยชน์ แต่กวีซึ่งเป็นมนุษย์ตัวเล็ก ๆ คนหนึ่ง เมื่อถึงคราวเคราะห์ กลับหาที่พำนักอาศัยให้เป็นสุขมิได้ ไม่ว่าไปแห่งหนใดก็ประสบแต่ทุกข์เข็ญราวกับถูกหนามแหลมทิ่มแทง มีแต่ความอึดอัดคับแคบใจ ต้องทนว่าเหวเร่ร่อนเรื่อยไปเหมือนนกไร้รัง

ความดีเด่น

วรรคทองนี้เป็นการคร่ำครวญพรรณนาความรู้สึกทุกข์โศกของกวีที่ชะตาชีวิตพลิกผันจากหน้ามือเป็นหลังมือ จากที่เคยมีวาสนา ได้ถวายการรับใช้ใกล้ชิดพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย กลับกลายเป็นคนสิ้นไร้ไม้ตอกไม่มีที่อยู่อาศัย บทกลอนนี้จึงแสดงให้เห็นอารมณ์ทวนชะห้อยสร้อยเศร้า ความเจ็บปวดน้อยเนื้อต่ำใจในโชคชะตาที่ผันผวนด้วยน้ำเสียงที่แสดงความคับแค้นใจอย่างถึงที่สุด ทำให้ผู้อ่านสลดใจและสะท้อนอารมณ์ไปกับชะตากรรมของกวี

กลวิธีทางวรรณศิลป์ที่โดดเด่นที่สุดในวรรคทองบทนี้ คือ การที่กวีกล่าวถึงความอัปยศของตนเองโดยการพรรณนาว่า แม้แผ่นดินจะกว้างใหญ่ไพศาลยิ่ง แต่กลับไม่มีที่แห่งใดที่กวีจะอาศัยอยู่ได้แม้แต่ที่เดียวแม้กวีมีขนาดร่างกายเพียงน้อยนิด บทกลอนในตอนต้นอาจทำให้ผู้อ่านสงสัยว่า แผ่นดินกว้างใหญ่ แต่เหตุใดคนคนหนึ่งจึงหาที่อาศัยไม่ได้ แต่เมื่อพิจารณาลึกลงไปจะเข้าใจว่า กวีไม่มีที่อาศัยไม่ใช่เพราะไม่มีที่กว้างขวางพอ แต่เพราะชะตาชีวิตที่พลิกผันจากหน้ามือเป็นหลังมือ ความรู้สึกอัปยศหนทาง ความไร้ญาติขาดมิตร และไร้สินที่พึ่งพาต่างหากที่ทำให้กวีรู้สึกว่ามีที่ใดในแผ่นดินนี้ที่กวีจะอาศัยอยู่อย่างมีความสุขได้

ข้อดีเด่นอีกประการหนึ่งของวรรคทองบทนี้ คือการสรรคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความทุกข์โศกหลายคำมาเรียงร้อยกันเพื่อเน้นย้ำอารมณ์ทุกข์โศกให้ชัดเจนรุนแรง เช่น *ยามวิโยคยากใจให้สะอื้น* นอกจากนี้ กวียังใช้ความเปรียบที่แสดงความรู้สึกเจ็บปวดรวดร้าวกับชีวิตที่เต็มไปด้วยอุปสรรคว่า เหมือนมี *หนามเหน็บ* ที่หัวใจ ทำให้ *เจ็บแสบ* อยู่ตลอดเวลา การเปรียบตนเองกับ *นกไร้รังเร่อยู่เอยกา* ยิ่งทำให้เห็นภาพอันน่าเวทนาของกวีที่เต็มไปด้วยความว่าเหว โดดเดี่ยว ไร้ที่พึ่ง ไม่มีที่พำนักพักพิงต้องเร่ร่อนไปตามลำพัง

ดังที่ได้กล่าวมา วรรคทองบทนี้จึงมีทั้งการสรรคำใช้อย่างประณีตเพื่อให้เกิดทั้งเสียงสัมผัสไพเราะและความหมายที่กินใจ ทั้งยังใช้ภาพพจน์ความเปรียบที่ทำให้เกิดความรู้สึกสะเทือนใจในโชคชะตาที่พลิกผันและความอัปยศสิ้นหนทางของคนคนหนึ่งอย่างลึกซึ้ง เป็นบทที่แสดงให้เห็นว่าแม้กวีจะตระหนักในความจริงของชีวิต แต่ก็ยังไม่อาจทำใจยอมรับได้ จึงได้พรรณนาความรู้สึกด้วยถ้อยคำที่เด่นออกมาจากหัวใจที่เจ็บช้ำอย่างแสนสาหัส วรรคทองบทนี้จึงเป็นบท *สลลลปังคพิสัย* ที่จับใจ ยากจะหาคำประพันธ์บทใดมาเทียบเทียมได้

ใบสมัครเข้าการอ่านด้วยภาษาไทยมาตรฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของสถานศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

รูปถ่าย
ขนาด ๒"

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๑. ข้าพเจ้า (ด.ช./ด.ญ./นาย/น.ส.).....นามสกุล.....
๒. อายุ.....ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่.....
ที่อยู่ติดต่อได้.....
โทรศัพท์.....โทรศัพท์เคลื่อนที่ (ถ้ามี).....
๓. ชื่อสถานศึกษา.....
ที่อยู่.....
โทรศัพท์.....โทรสาร (ถ้ามี).....
๔. ชื่อครูผู้ฝึกสอนที่จะได้รับเกียรติบัตร (นาย/นาง/นางสาว).....
ที่อยู่ติดต่อได้.....
โทรศัพท์.....โทรศัพท์เคลื่อนที่ (ถ้ามี).....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้รับคัดเลือกเป็นผู้แทนของโรงเรียนเข้าประกวดการอ่านด้วยภาษาไทยมาตรฐาน

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร
(.....)

คำรับรองของสถานศึกษา

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
ขอรับรองว่า (ด.ช./ด.ญ./นาย/น.ส.).....เป็นผู้ที่โรงเรียนคัดเลือกให้เป็นผู้แทนของโรงเรียน
เข้าประกวดการอ่านด้วยภาษาไทยมาตรฐาน

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)

ประทับตราโรงเรียน

หมายเหตุ : โปรดส่งใบสมัครพร้อมตัวีฉบับที่กวีทัศน์การด้วยภาษาไทยมาตรฐานไปที่ โครงการ รู้ รัก ภาษาไทย
สำนักงานราชบัณฑิตยสภา สนามเสือป่า เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ ภายในวันศุกร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑
(กำหนดวันที่ไปรษณีย์ต้นทางรับจดหมายเป็นสำคัญ)